

Til Kirkeudvalget

Vedr. bevaring af den danske kulturarv og de foreslåede planer for metrostationen ved Frederikskirken/Marmorkirken

På vegne af ”Nej til metro ved Marmorkirken” skal jeg hermed henlede Kirkeudvalgets opmærksomhed på de uheldige følgevirkninger for den danske kulturarv, som anlæggelsen af en metrostation ved Frederikskirken/Marmorkirken vil medføre.

Indledningsvis skal det nævnes, at Frederiksstaden, herunder Marmorkirken med tilhørende plads, hidtil har været betragtet som et unikt anlæg.

- Marmorkirken er omfattet af loven om folkekirkens kirkebygninger
- Bebyggelsen omkring Marmorkirken er siden 1984 fredet efter Bygningsfredningsloven
- Frederiksstaden incl. Marmorkirken er opført på den danske tentativliste til UNESCO's liste over Verdensarv
- Frederiksstaden er udpeget i Kulturministeriets Kulturkanon som et ud af 12 danske hovedværker
- I tidsskriftet Arkitektens åbne afstemning i 2005 om bygningsværker, der skulle indgå i en arkitekturkanon, fik Marmorkirken førstepladsen. Af de ca. 3.000 personer, der deltog i afstemningen, var ca. halvdelen arkitekter, halvdelen såkaldte lægfolk.

Frederiksstaden, herunder anlægget med og omkring Marmorkirken, bør også fremover kunne bevare dens enestående status inden for dansk kulturarv. Det forudsætter imidlertid en nænsom behandling af hele området, men med placeringen af den planlagte metrostation vil anlæggets hidtil bevarede arkitektoniske og bymæssige kvaliteter gå tabt.

Metrobyggeriet og det tilhørende anlægsarbejde i form af metroopgang midt i gaden mellem bygningerne mod St. Kongensgade, nødtrapperne på hver side af Marmorkirkens nord- og sydside samt etableringen af cykelparkering langs pladsens nord- og vestside vil uundgåeligt ødelægge den historiske og fredede bebyggelse omkring Marmorkirken, som er en central del af Frederiksstaden.

Frederikskirken/Marmorkirken blev sammen med den øvrige Frederiksstad anlagt i 1749 af arkitekt og hofbygmester Nicolai Eigtved i anledning af det Oldenborgske kongehus' 300 års jubilæum. Marmorkirken med tilhørende bebyggelse, der blev fuldført 1894 af arkitekt Ferdinand Meldahl, udgjorde – trods den lange midlertidige standsning af byggeriet – hovedmonumentet, dvs. den arkitektoniske nøgle, i den nye bydel Frederiksstaden. I Frederiksstadens hovedakse, den tværakse, der skulle forbinde Amalienborg Slotsplads med dens fire rokokopalæer og J.F.J. Salys

rytterstatue af Frederik 5., lå og ligger kirken med den omgivende plads som et point de vue for hele bydelen. Frederiksstaden, herunder ikke mindst Marmorkirken, er byplanmæssigt og arkitektonisk et unikt anlæg fra midten af 1700-tallet, der udgør et af Københavns væsentligste og mest bemærkelsesværdige stykker kulturarv, vel kun at sammenligne med Københavns middelalderby og Nyboder. Den arkitektonisk homogene karakter i Frederiksstaden er sammen med dens kulturhistoriske fortælling om det danske kongehus og Københavns borgere til daglig glæde for byens beboere og dens turister.

Ved gennemførelsen af metrobyggeriet angribes Frederiksstadens hovedakse, således at intet af det oprindelige anlægs karakter lades tilbage. De mange trappeanlæg, elevatorskakte, ventilationsriste og cykelparkeringer vil udgøre fremmedelementer i bebyggelsens 'gulv', der hidtil har dannet en rolig flade med fortsatte forløb af forhave-gitter-fortov-vej-fortov-gitter-forhave. På denne bund har arkitekt F. Meldahls bebyggelse med kirke og etagehuse hidtil kunnet rejse sig uforstyrret. Dette vil forsvinde. Ligeledes vil den på en gang intime og monumentale rumlighed, der i dag danner et harmonisk og sluttet byrum mellem kirke og bebyggelse, forsvinde. Anlæggelsen af en metrostation her vil definitivt fjerne den enestående stemning, det arkitektoniske kendetegn og den karakteristiske bebyggelsesplan fra en af Københavns fineste og desuden internationalt mest kendte pladser.

At lade en infrastrukturel og trafikale ændring veje tungere end bevaringen af et af Danmarks vigtigste stykker byplanlægning og arkitektur er en forfejlet og kortsigtet prioritering.

På ovenstående grundlag håber "Nej til metro ved Marmorkirken", at Kirkeudvalget vil sørge for beskyttelse af en af landets unikke kirkebygninger og dens tilhørende kulturmiljø og engagere sig i bevaringen af denne ved at medvirke til en flytning af metrostationen væk fra Frederiksstaden og Marmorkirken, som i alle andre sammenhænge fremhæves for sine enestående kvaliteter.

Med venlig hilsen

Steffen Hamann
Nej til metro ved Marmorkirken